

Versli
Lietuva

PANEVĖŽIO APSKRITIES EKONOMIKOS STRUKTŪRA IR RAIDA

Regioninė ekonomikos
apžvalga

2020 m. rugpjūtis

I. Santrauka

Nors Panevėžio apskritis yra 5-a didžiausia tiek pagal gyventojų skaičių, tiek daugelį ekonominių rodiklių, tačiau šioje apskrityje sukuriama tik apie 5,7% (2018 m.) visos šalies **BVP**. Tai rodo nepakankamai veiksmingai išnaudojamą žmogiškąjį kapitalą ir infrastruktūros galimybes. Šios apskrities ekonomikoje dominuoja pramonė ir apdirbamoji gamyba, kurioje svarbią dalį užima aukštesnę pridėtinę vertę kurianti inžinerinė pramonė. Vis dėlto didelę apdirbamosios gamybos dalį sudaro žemos pridėtinės vertės produktų (maisto produktų, baldų) gamyba. Be to, žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė čia sukuria daugiau nei dukart didesnę BVP dalį nei bendrai Lietuvoje. Šie veiksniai sąlygoja santykinai nedideles **materialines investicijas**, tenkančios vienam apskrities gyventojui, ir riboja galimybes diegti technologines naujoves, didinti našumą bei konkurencingumą. Santykinai nedidelės **tiesioginės užsienio investicijos** (TUI) rodo nepakankamai išplėtotus ilgalaikius tarptautinius ekonominius verslo ryšius ir eksporto augimo galimybes. Prie sąlyginai nedidelio Panevėžio apskrities BVP taip pat prisideda tipinė **verslumo** struktūra, kur dominuoja labai mažos įmonės, dažniausiai veiklą vykdančios mažai našiose, su žinių ekonomika ir inovacijų plėtra menkai susijusiose ekonominėse veiklose. Tokia apskrities ekonomikos struktūra nėra palanki tolygiam ekonomikos augimui ir vystymuisi.

Pramonė ir apdirbamoji gamyba užima reikšmingą dalį Panevėžio apskrities ekonomikoje. Pagal didžiausių apskrities darbdavių penketuką, matyti, kad dalį apdirbamosios gamybos sudaro aukštesnę pridėtinę vertę kuriančios inžinerinės pramonės veiklos. Vis dėlto didelę apdirbamosios gamybos dalį sudaro žemos pridėtinės vertės prekių (maisto produktų, baldų) gamyba. Tai lemia, kad šis sektorius nėra pakankamai išvystytas ir našus, palyginti su Lietuvos vidurkiu. Be to, žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės sektorius Panevėžio apskrities BVP struktūroje taip pat yra gerokai didesnis nei bendrai Lietuvoje. Nepaisant to, kad šios veiklos Panevėžio apskrityje buvo šiek tiek našesnės nei Lietuvoje, tačiau žemės ūkio sektorius apskritai nėra laikomas našiu. Be to, regioninis dirbančiųjų specializacijos koeficientas taip pat rodo stiprią šios apskrities orientaciją į žemės ūkį, miškininkystę ir žuvininkystę. Visa tai yra susiję su **darbo našumo** problema, - 2018 m. vidutinis darbo našumas šioje apskrityje buvo net 22,0% mažesnis nei vidutiniškai šalyje. Taip pat tai susiję su aukštu **nedarbo lygiu**, kuris 2019 m. siekė 8,6% (o vyrų – net 9,9%) ir gerokai viršijo šalies vidurkį.

Lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė 2019 m. siekė tik 7,2% (5-a vieta tarp apskričių) visos lietuviškos kilmės prekių eksporto vertės Lietuvoje. Nors tiek šių prekių eksporto rinkos, tiek eksportuojamos prekės yra pakankamai gerai diversifikuotos, vis dėlto rinkų diversifikacija yra mažesnė, lyginant bendrai su Lietuvos eksportu, o tai lemia Panevėžio apskrityje esančio verslo mažesnę atsparumą neigiamiems užsienio paklausos šokams, taip pat yra didesnė rizika, pasikeitus rinkos sąlygoms, susidurti su produkcijos realizavimo problemomis. Atsižvelgiant į tai, kad Panevėžio apskrities rinkų diversifikacija yra labiau išvystyta nei produktų (beveik pusę lietuviškos kilmės prekių eksporto vertės 2019 m. sudarė tik trys prekių grupės – elektros mašinos ir įranga, pienas ir jo produktai bei baldai), svarbu vystyti ne tik eksporto geografiją, bet ir išvežamų produktų spektrą.

Šios apskrities ekonomika yra gana **stipriai orientuota į eksportą** – tiek bendra prekių ir paslaugų (2019 m.), tiek lietuviškos kilmės prekių (2018 m.) eksporto vertės dalis pardavimuose buvo viena didžiausių (3-ia vieta) tarp apskričių. Vis dėlto dėl nepakankamai našios apdirbamosios gamybos, sąlyginai mažų MI ir TUI, lietuviškos kilmės prekių eksporto galimybės nėra veiksmingai išnaudojamos. Be to, eksporto vertės struktūroje vyrauja prekių eksportas, o paslaugų eksporto sektorius nėra tiek išvystytas. Paslaugų eksporto struktūroje galimai dominuoja užsakomosios gamybos paslaugos, o aukštą pridėtinę vertę kurianti profesinė, mokslinė ir techninė veikla, kuri taip pat galėtų būti eksporto objektas, nėra išvystyta. Šie veiksniai riboja pačių įmonių bei apskrities ekonomikos konkurencingumą ir tolygų augimą.

II. MAKROEKONOMIKA

Bendrasis vidaus produktas.

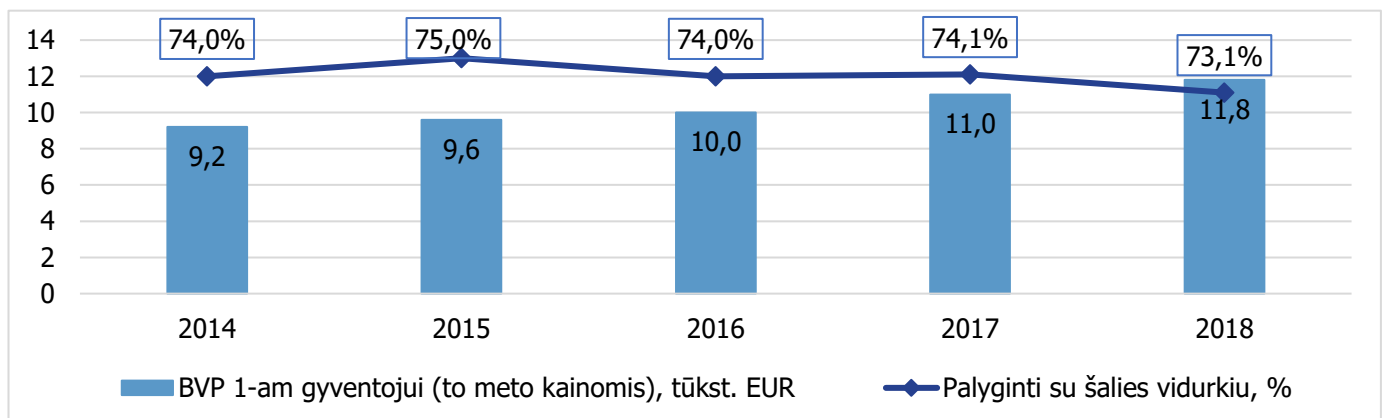
2018 m. Panevėžio apskrities bendrasis vidaus produktas (BVP) to meto kainomis siekė 2,6 mlrd. eurų, - tai sudarė 5,7% viso šalies BVP ir buvo 5-oje vietoje tarp Lietuvos apskričių. Ši dalis per analizuojamų pastarųjų penkerių metų laikotarpį tendencingai mažėjo nuo 6,0% (2014 m.) iki 5,7% (2018 m.). Lyginant Panevėžio apskrities BVP (to meto kainomis) su pagal šį rodiklį arčiausiai jos aukščiau sąrašė esančia Šiaulių apskritimi – atotrūkis nuo pastarosios 2018 m. siekė 671,8 mln. eurų arba net 20,8%.

2018 m. per metus BVP augo visose apskrityse, o Panevėžio apskrityje BVP paaugo 80,0 mln. eurų arba 3,2% (tuo metu Lietuvoje – 7,1%) – tai buvo 5-as didžiausias ir 7-as pagal spartą augimo tempas tarp apskričių. Panašus augimo tempas matomas ir vidutiniu laikotarpiu (2014-2018 m.) – Panevėžio apskrityje BVP augo vidutiniškai po 4,0% (Lietuvoje – 5,5%) ir taip pat pagal augimo tempus buvo sąrašo viduryje (6-a vieta tarp apskričių).

Vertinant santykinius rodiklius, 2018 m. vienam apskrities gyventojui teko 11,8 tūkst. eurų BVP ir buvo 5-oje vietoje, palyginti su kitomis apskritimis. Pagal šį rodiklį nuo arčiausiai aukščiau sąrašė esančios Šiaulių apskrities atotrūkis siekė vos 0,2 tūkst. eurų arba 1,7%, o palyginti su šalies vidurkiu atotrūkis buvo didesnis – siekė 26,9% (4,4 tūkst. eurų) ir buvo didžiausias per 2014-2018 m. laikotarpį (1 pav.).

2018 m. per metus BVP vienam gyventojui Panevėžio apskrityje paaugo 7,3% (tuo metu Lietuvoje – 8,7%), o per 2014-2018 m. šiek tiek lėčiau – vidutiniškai po 6,4% kasmet (Lietuvoje – 6,7%) ir pagal augimo spartą tiek trumpuoju, tiek vidutiniu laikotarpiu buvo 5-oje vietoje tarp apskričių.

1 pav. Panevėžio apskrityje sukuriamas BVP, tenkantis vienam gyventojui

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Lietuvos Statistikos departamento duomenimis, 2017 m. Panevėžio apskrityje daugiausiai bendrosios pridėtinės vertės sukurta pramonėje (28,6%, iš jų 24,6% - apdirbamojoje gamyboje), didmeninės ir mažmeninės prekybos, transporto, apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų sektoriuje (26,6%), šiek tiek mažiau - viešojo valdymo, gynybos; švietimo, sveikatos priežiūros ir socialinio darbo sektoriuje (13,7%) bei žemės ūkyje, miškininkystėje, žuvininkystėje (9,4%), o likusi dalis (21,8%) – kituose sektoriuose (žr. 3 lent. priede). Palyginti su visos šalies BVP struktūra, matyti, kad Panevėžio apskrityje gerokai didesnė BVP dalis sukurama tiek bendrai pramonėje (atitinkamai

28,6% ir 22,1%), tiek apdirbamojoje gamyboje atskirai (24,6% ir 18,9%) bei žemės ūkyje, miškininkystėje, žuvininkystėje (atitinkamai 9,4% ir 3,9%). Atvirkščiai – gerokai mažesnė santykinė BVP dalis apskrityje teko didmeninei ir mažmeninei prekybai; transportui; apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veiklai (atitinkamai 26,6% ir 31,6%) bei profesinei, mokslinei, techninei, administracinei ir aptarnavimo veiklai (2,3% ir 7,0%). Kitų ekonominės veiklos rūšių indėlis į bendrąją pridėtinę vertę Panevėžio apskrityje ir visoje šalyje skyrėsi mažiau – varijavo 0,4–2,0 procentinio punkto intervalo ribose.

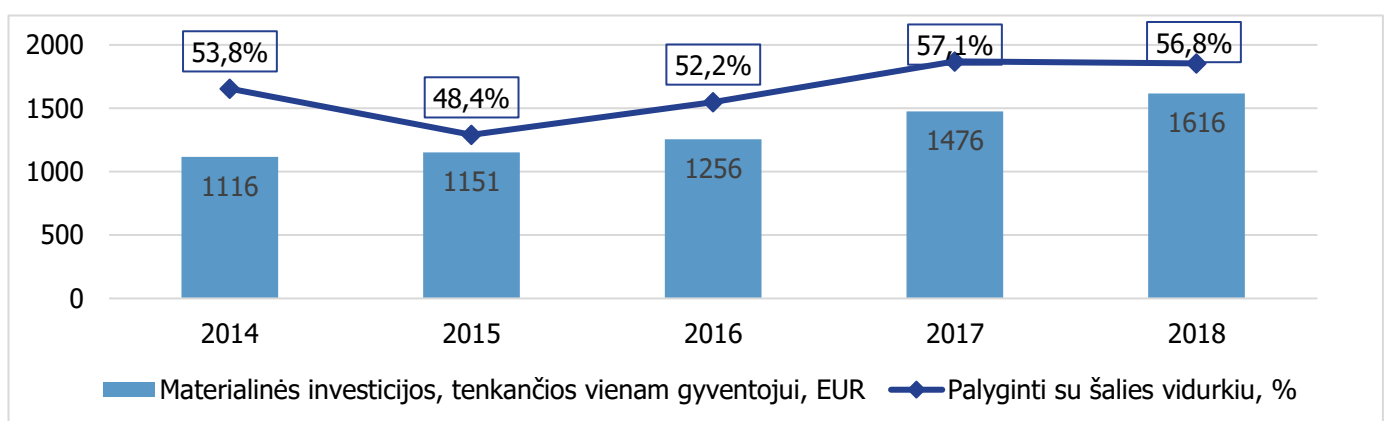
Materialinės investicijos.

Materialinės investicijos (to meto kainomis) 2018 m. Panevėžio apskrityje sudarė 350,2 mln. eurų arba 4,4% visų materialinių investicijų Lietuvoje tais metais (5-a vieta tarp apskričių) ir ši dalis per 2014-2018 m. laikotarpį mažai kito – svyravo 3,9-4,5% intervalo ribose.

2018 m. per metus šios investicijos augo visose apskrityse, išskyrus Klaipėdos. Tuo metu išlaidos ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti, sukurti ir esamam materialiajam turtui atnaujinti (jo vertei padidinti) Panevėžio apskrityje išaugo 22,6 mln. eurų arba net 6,9% (Lietuvoje paaugo 8,9%) ir pagal augimo dydį bei tempą buvo 6-oje vietoje tarp apskričių. Vidutiniu laikotarpiu - nuo 2014 m. iki 2018 m. - materialinės investicijos Panevėžio apskrityje augo sparčiau - paaugo 85,5 mln. eurų arba po vidutiniškai 7,3% kasmet (Lietuvoje – 7,0%) ir pagal augimo dydį bei tempą taip pat buvo sąrašo viduryje (5-6-a vieta) tarp apskričių.

Materialinės investicijos, tenkančios vienam gyventojui, Panevėžio apskrityje 2018 m. siekė 1616 eurų – pagal šį rodiklį buvo 6-oje vietoje tarp visų apskričių. Šios investicijos 2018 m. per metus paaugo 140 eurų (arba 9,5%) ir tiek pagal augimo dydį, tiek pagal tempą buvo sąrašo viduryje – 6-oje vietoje tarp apskričių. Tuo metu Lietuvoje šios investicijos augo šiek tiek sparčiau – paaugo 9,9%. Vidutiniu laikotarpiu matomos tokios pačios tendencijos – nuo 2014 m. iki 2018 m. materialinės investicijos vienam gyventojui augo vidutiniškai po 9,7% kasmet (Lietuvoje - 8,2%) ir taip pat pagal augimo tempus buvo 6-oje vietoje tarp apskričių.

2 pav. Materialinės investicijos, tenkančios 1-am gyventojui Panevėžio apskrityje

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Vis dėlto 2018 m. Panevėžio apskrityje materialinės investicijos, tenkančios 1-am gyventojui, sudarė tik kiek daugiau nei pusę (arba 56,8%) šių investicijų, tenkančių 1-am gyventojui Lietuvoje. Per 2014-2018 m. laikotarpį šį dalis svyravo 48,4-56,8% intervalo ribose (2 pav.). Statistiniai duomenys rodo, kad materialinės investicijos 1-am gyventojui Panevėžio apskrityje tiek per metus,

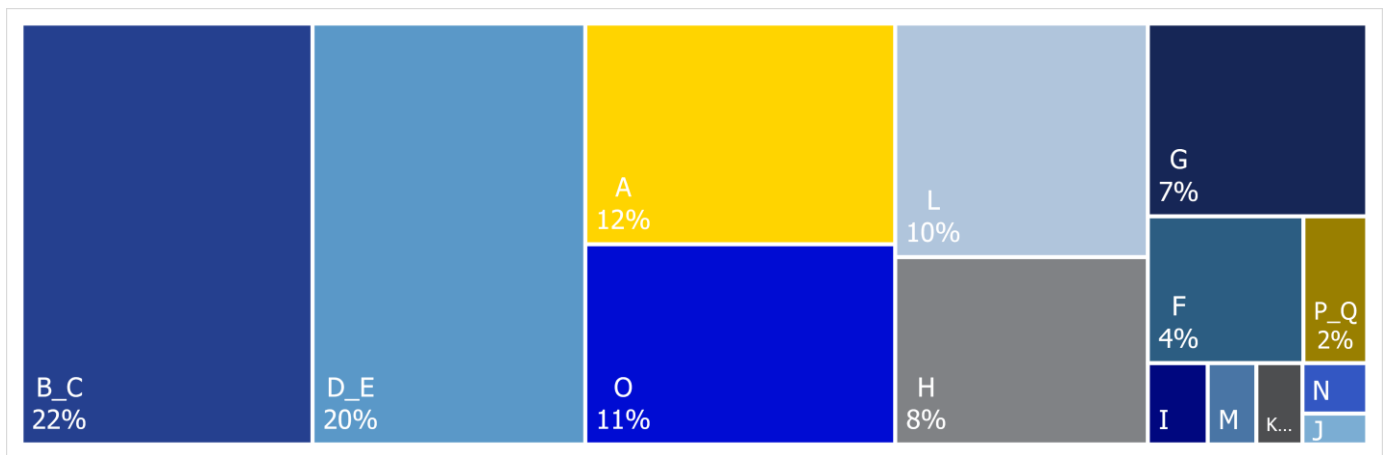
ties vidutiniu laikotarpiu augo šiek tiek sparčiau nei bendrai materialinės investicijos (nominalia reikšme) ir tai susiję su mažėjančiu gyventojų skaičiumi apskrityje.

Savivaldybių lygmeniu 2018 m. daugiau nei pusė (56,8%) materialinių investicijų tais metais buvo skirta Panevėžio miesto savivaldybei, dar apie 13,5% - Panevėžio rajono savivaldybei, 10,8% - Rokiškio r. savivaldybei, o likusi dalis (19,0%) – Pasvalio, Kupiškio ir Biržų rajonų savivaldybėms.

Pagal ekonomines veiklas Panevėžio apskrityje 2018 m. daugiausiai materialinių investicijų teko kasybai, karjerų eksploatavimui, apdirbamajai gamybai (21,6%), elektros, dujų, vandens tiekimui ir atliekų tvarkymui (20,3%) ir žemės ūkiui, miškininkystei ir žuvininkystei (12,1%). Šioms trims ekonominės veiklos grupėms teko net 54,0% tų metų materialinių investicijų apskrityje. Tuo metu mažiausia materialinių investicijų dalis buvo nukreipta į informacijos ir ryšių (0,4%), bei administracinę ir aptarnavimo (0,6%) veiklas.

2018 m. per metus labiausiai augo investicijos viešajam valdymui, gynybai, privalomajam socialiniam draudimui (išaugo 22,6 mln. eurų arba net 74,1%), elektros, dujų, vandens tiekimui, atliekų tvarkymui (paaugo 13,3 mln. eurų arba 23,0%) bei žemės ūkiui, miškininkystei, žuvininkystei (6,9 mln. eurų arba 19,6%). Kita vertus, investicijos sumažėjo pusei analizuojamų ekonominės veiklos rūšių, daugiausiai – kasybai, karjerų eksploatavimui, apdirbamajai gamybai (susitraukė 8,3 mln. eurų arba 9,9%) bei transporto ir saugojimo veiklai (5,8 mln. eurų arba 16,5%).

3 pav. Materialinės investicijos pagal ekonominės veiklos rūšis Panevėžio apskrityje, 2018 m.

Pastaba: B_C – kasyba ir karjerų eksploatavimas; apdirbamoji gamyba; D_E – elektros, dujų, vandens tiekimas ir atliekų tvarkymas; A – ž. ū., miškininkystė ir žuvininkystė; O – viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas; L – nekilnojamojo turto operacijos; H – transportas ir saugojimas; G – didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas; F – statyba; P_Q – švietimas, sveikatos priežiūra ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla; I – apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla; M – profesinė, mokslinė ir techninė veikla; N – administracinė ir aptarnavimo veikla; J – informacija ir ryšiai.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas ir VšĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Panevėžio apskrities materialinių investicijų pasiskirstymą pagal ekonomines veiklas 2018 m. palyginus su šių investicijų bendru pasiskirstymu Lietuvoje, pažymėtina, kad trims veiklos rūšims buvo skiriama santykinai didesnė investicijų dalis,- elektros, dujų, vandens tiekimui, atliekų tvarkymui (Panevėžio apskrityje ši dalis siekė 20,3%, o Lietuvoje – 8,5%), žemės ūkiui, miškininkystei, žuvininkystei (atitinkamai 12,1% ir 3,1%) bei kasybai, karjerų eksploatavimui, apdirbamajai gamybai (Panevėžio apskrityje ši dalis siekė 21,6%, o Lietuvoje – 15,2%). Tuo metu kitoms lyginamoms veikloms Panevėžio apskrityje 2018 m. teko santykinai mažesnė investicijų dalis

nei vidutiniškai Lietuvoje, didžiausi skirtumai matomi nekilnojamojo turto operacijų veikloje (atitinkamai 10,4% ir 20,2%) bei transporto ir saugojimo veikloje (atitinkamai 8,3% ir 16,4%). Kitoms ekonominės veiklos rūšims skiriama investicijų dalis skyrėsi mažiau – atotrūkis varijavo 0,1-3,0 procentinio punkto intervalo ribose.

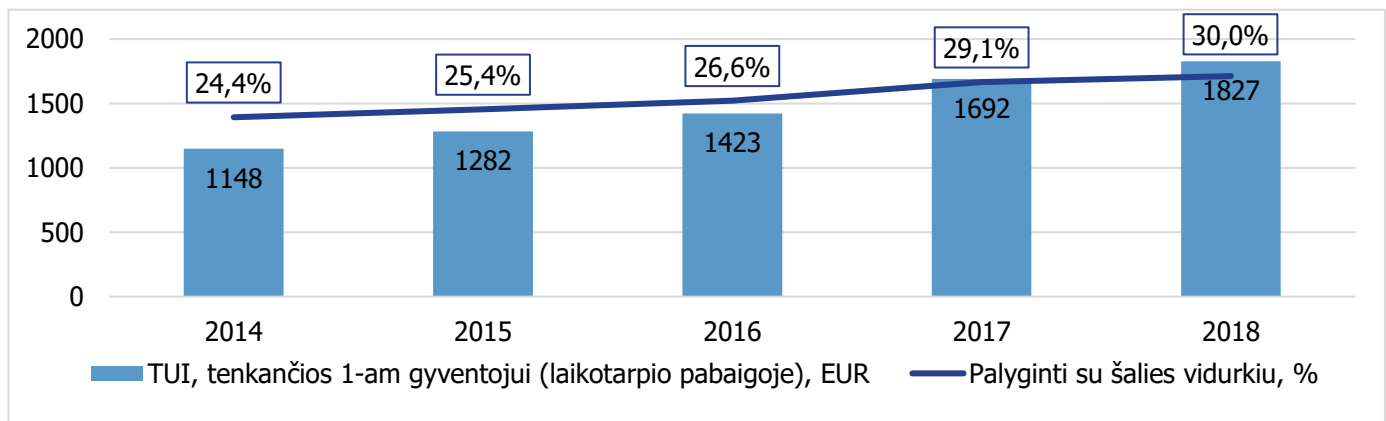
Tiesioginės užsienio investicijos.

Pagal tiesioginių užsienio investicijų (TUI) srautą Panevėžio apskritis 2018 m. buvo 5-oje vietoje tarp apskričių, o sukauptosios TUI siekė 392,1 mln. eurų (arba 2,3% visų TUI Lietuvoje). Tuo metu atotrūkis nuo arčiausiai aukščiau sąrašė pagal šį rodiklį esančios Telšių apskrities 2018 m. siekė 138,2 mln. eurų arba 26,1%.

2018 m. pabaigoje TUI Panevėžio apskrityje buvo 22,0 mln. eurų arba 5,9% didesnės nei praėjusiais metais tuo pačiu laikotarpiu (tuo metu Lietuvoje paaugo 4,5%) ir pagal augimo dydį bei tempą buvo sąrašo viduryje - 6-oje vietose tarp apskričių.

Vienam Panevėžio apskrities gyventojui 2018 m. pabaigoje tenkančios TUI siekė 1827 eurus ir pagal šį rodiklį buvo 5-oje vietoje. Atotrūkis nuo arčiausiai aukščiau sąrašė pagal šį rodiklį esančios Kauno apskrities siekė net 1716 eurų vienam gyventojui (arba 48,4%), o atotrūkis nuo šalies vidurkio buvo dar didesnis – siekė net 70,0% (t. y., sudarė vos 30,0% šalies vidurkio). Vis dėlto šis atotrūkis nuo Lietuvos vidurkio vidutiniu laikotarpiu tendencingai mažėjo nuo 75,6% (2014 m.) iki 70,0% (2018 m.).

4 pav. Tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios 1-am gyventojui, Panevėžio apskrityje

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

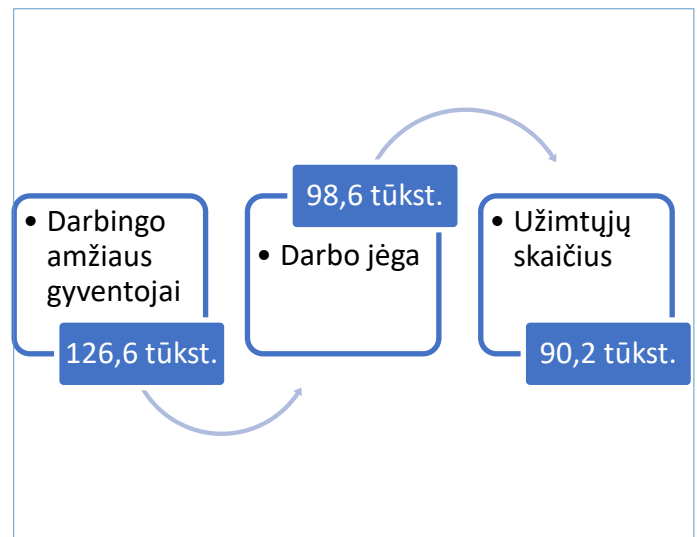
Savivaldybių lygmeniu pagal TUI 2018 m. pabaigoje Panevėžio apskrityje labiausiai išsiskiria Panevėžio miesto savivaldybė, kuriai teko pagrindinė dalis (73,3%) visų sukauptųjų investicijų apskrityje, dar 13,5% - Panevėžio r. savivaldybei, o likusi dalis (13,2%) – Rokiškio, Pasvalio, Biržų ir Kupiškio rajonų savivaldybėms.

2018 m. pabaigoje Panevėžio apskrityje 56,5% visų sukauptųjų TUI teko apdirbamajai gamybai (iš jų 31,9% - maisto produktų, gėrimų ir tabako gamybai, 14,0% - transporto įrangos gamybai), 34,6% - nekilnojamojo turto operacijoms. Daugiau nei penktadalis (22,4%) visų TUI atkeliavo iš Danijos, 15,8% - Prancūzijos, 13,4% - Šveicarijos, 10,8% - Estijos.

Darbo rinka.

2020 m. pradžioje darbingo amžiaus gyventojų dalis Panevėžio apskrityje sudarė 59,9% - 1,8 procentinio punkto mažiau nei Lietuvoje ir 3,7 procentinio punkto mažiau nei didžiausią darbingo amžiaus gyventojų dalį turinčioje Vilniaus apskrityje. Pagal šį rodiklį Panevėžio apskritis buvo priešpaskutinėje vietoje tarp apskričių. Darbo jėga šioje apskrityje 2020 m. pradžioje tesudarė 7,3% nuo visos Lietuvos darbo jėgos ir per 2016-2020 m. ši dalis tendencingai mažėjo.

Iš viso Panevėžio apskrityje 2020 m. pradžioje buvo 126,6 tūkst. darbingo amžiaus asmenų, jų pasiskirstymas pagal lytį buvo gana tolygus – 50,4% jų buvo vyrai ir 49,6% - moterys. 2020 m. per metus darbingo amžiaus gyventojų šioje apskrityje sumažėjo 2,3 tūkst. asmenų (arba 1,8%) – absoliučiais skaičiais tai buvo didžiausias, o santykiniais dydžiais vienas iš didžiausių (3-ia vieta) darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus susitraukimas pagal apskritis (tuo metu Lietuvoje paaugo 0,2%). Vidutiniu laikotarpiu išliko panašios tendencijos - per 2016-2020 m. jų skaičius sumažėjo 13,5 tūkst. asmenų arba vidutiniškai po 2,5% kasmet (Lietuvoje traukėsi vidutiniškai po 0,9% kasmet) – tai taip pat buvo didžiausias ir vienas iš sparčiausių (3-ia vieta) darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus mažėjimų tarp apskričių.

Darbo jėga 2019 m. šioje apskrityje siekė 98,6 tūkst. asmenų (5-oje vietoje tarp apskričių). 2019 m. per metus čia darbo jėga paaugo 0,6 tūkst. asmenų (arba 0,6%, o tuo metu Lietuvoje – paaugo 0,4%) ir buvo viena iš šešių apskričių, kur darbo jėga didėjo. Vidutiniu laikotarpiu Panevėžio apskrities buvo būdinga priešinga tendencija – nuo 2015 m. iki 2019 m. darbo jėga susitraukė net 12,7 tūkst. asmenų arba vidutiniškai po 3,0% kasmet (Lietuvoje augo vidutiniškai po 0,03% kasmet) – tai buvo didžiausias ir sparčiausias mažėjimas tarp apskričių. Tuo metu neigiamos augimo tendencijos buvo matomos dar penkiose apskrityse.

2019 m. darbo jėgos aktyvumo lygis (15-64 m. amžiaus gyventojų) Panevėžio apskrityje siekė 71,9% ir buvo žemiausias tarp apskričių tais metais Lietuvoje, taip pat net 6,1 procentinio punkto žemesnis nei darbo jėgos aktyvumo lygis bendrai Lietuvoje, kuris siekė 78,0%.

Užimtųjų skaičius šioje apskrityje 2019 m. siekė 90,2 tūkst. gyventojų ir palyginti su kitomis apskritimis buvo 5-oje vietoje. 2019 m. per metus jų skaičius Panevėžio apskrityje susitraukė – 0,2 tūkst. arba 0,2% ir tai buvo viena iš keturių apskričių, kur užimtųjų skaičius mažėjo, tuo metu bendrai Lietuvoje jų skaičius ūgtelėjo 0,3%. Vidutiniu laikotarpiu Panevėžio apskrityje užimtųjų skaičius taip pat traukėsi – nuo 2015 m. iki 2019 m. jų skaičius sumažėjo 7,7 tūkst. asmenų arba vidutiniškai po 2,0% kasmet (Lietuvoje augo vidutiniškai po 0,8% kasmet) ir tai buvo beveik didžiausias (2-a vieta) bei sparčiausias susitraukimas, palyginus su kitomis apskritimis.

2019 m. daugiau nei pusė (56,1%) visų Panevėžio apskrities užimtųjų dirbo paslaugų srityje, ketvirtadalis (26,6%) – pramonėje, 9,3% - žemės ūkyje, miškininkystėje ir žuvininkystėje, o likusi dalis (8,3%) - statybose. Palyginti su kitomis apskritimis, matyti, kad užimtųjų dalis paslaugų srityje buvo beveik mažiausia (9-a vieta, aplenkusi tik Tauragės apskritį), o atotrūkis nuo šalies vidurkio

(kuris siekė 67,9%) sudarė net 11,8 procentinio punkto. Tuo metu užimtųjų pramonėje dalis Panevėžio apskrityje buvo didžiausia, palyginti su kitomis apskritimis, net 8,5 procentinio punkto didesnė nei vidutiniškai Lietuvoje.

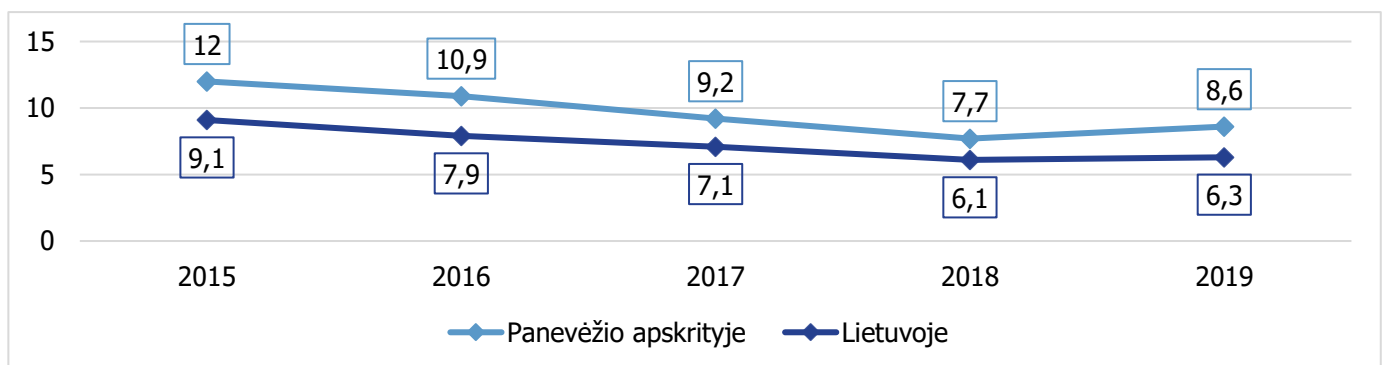
Panašias tendencijas atskleidžia ir 2018 m. regioninis specializacijos koeficientas, rodantis, kad Panevėžio apskrities dirbantieji daugiausiai specializavosi miškininkystės, žuvininkystės srityje bei kasyboje, karjerų eksploatacijoje, apdirbamojoje gamyboje (žr. 2 lent. priede). Taip pat matoma didesnė nei bendrai šalyje užimtųjų specializacija elektros, dujų, vandens tiekimo ir atliekų tvarkymo sektoriuje.

2019 m. nedarbo lygis Panevėžio apskrityje 2,3 procentinio punkto viršijo šalies vidurkį ir siekė 8,6%. Tai buvo trečias aukščiausias nedarbo lygis tarp apskričių. Vyrų nedarbo lygis 2018 m. buvo antras didžiausias Lietuvoje tarp apskričių (net 2,9 procentinio punkto didesnis nei vidutiniškai Lietuvoje) ir siekė 9,9%. Tuo metu moterų nedarbo lygis buvo 5-oje vietoje tarp apskričių ir vis dėlto net 1,8 procentinio punkto didesnis nei šalies vidurkis, ir siekė 7,3%.

Per pastaruosius penkerius metus nedarbo lygis Panevėžio apskrityje nors tendencingai mažėjo, tačiau 2019 m. per metus nedarbo lygis paaugo 0,9 procentinio punkto ir tai buvo vienas iš didesnių (2-ia vieta) nedarbo lygio šoktelėjimų tarp apskričių. Vis dėlto nedarbo lygio augimo tendencijos taip pat buvo matomos dar penkiose apskrityse, o bendrai Lietuvoje nedarbo lygis per metus paaugo 0,2 procentinio punkto.

Iš viso 2019 m. Panevėžio apskrityje buvo registruota 8,4 tūkst. bedarbių – tai buvo vienas iš didžiausių bedarbių skaičių tarp apskričių (4-a vieta). Iš jų 4,8 tūkst. (57,1%) Panevėžio apskrityje buvo vyrai ir 3,7 tūkst. (44,0%) - moterys. Per pastaruosius penkerius metus bedarbių skaičius šioje apskrityje tendencingai traukėsi - nuo 2015 m. iki 2019 m. sumažėjo 5,0 tūkst. asmenų (arba vidutiniškai po 11,0% kasmet, o Lietuvoje – po 9,0% kasmet). Vis dėlto 2019 m. per metus bedarbių skaičius paaugo 0,8 tūkst. (arba 10,5%) – tai buvo vienas iš didžiausių (3-ia vieta) ir vienas sparčiausių (2-a vieta) bedarbių skaičiaus augimas tarp apskričių. Tai nebuvo vienintelė apskritis, kurioje bedarbių skaičius augo, ši tendencija taip pat buvo matoma dar penkiose apskrityse, tuo metu bendrai Lietuvoje jų skaičius paaugo 2,2%.

5 pav. Nedarbo lygis (%) Panevėžio apskrityje

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Darbo našumas.

2018 m. pridėtinė vertė, sukurta vieno dirbančiojo per metus, Panevėžio apskrityje siekė 15,9 tūkst. eurų ir pagal šį rodiklį buvo 6-oje vietoje, palyginti su kitomis apskritimis. Atotrūkis nuo pagal šį rodiklį aukščiau sąrašė esančios Šiaulių apskrities sudarė vos 0,6 tūkst. eurų vienam dirbančiajam

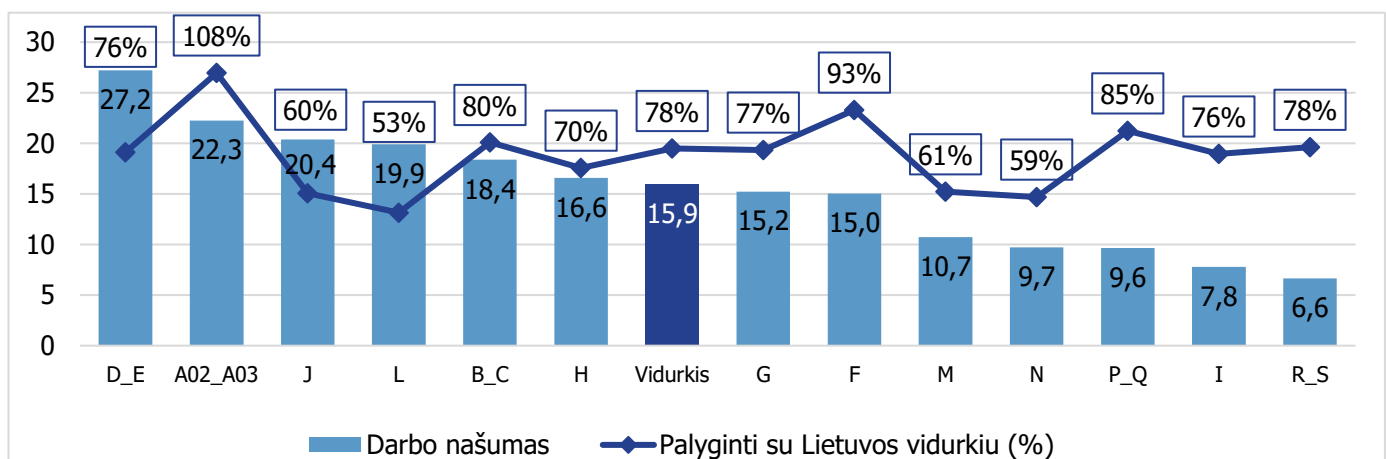

per metus (arba 3,4%). Palyginti su 2018 m. vidutiniu darbo našumu Lietuvoje (20,4 tūkst. eurų), Panevėžio apskrities atotrūkis buvo didesnis - siekė 4,5 tūkst. eurų vienam dirbančiajam per metus (arba 22,0%).

2018 m. per metus darbo našumas Panevėžio apskrityje paaugo 0,6 tūkst. eurų vienam dirbančiajam per metus (arba 3,6%) ir pagal augimo dydį bei tempą buvo paskutinėje vietoje tarp apskričių, tuo metu bendrai šalyje darbo našumas paaugo 10,9%. Vidutiniu laikotarpiu darbo našumas Panevėžio apskrityje tendencingai augo – nuo 2014 m. iki 2018 m. paaugo 3,2 tūkst. eurų arba vidutiniškai po 5,8% kasmet ir pagal augimo dydį bei tempą buvo 7-oje vietoje tarp apskričių. Tuo metu Lietuvoje darbo našumas augo vidutiniškai po 7,3% kasmet.

Našiausios ekonominės veiklos rūšys 2018 m. Panevėžio apskrityje buvo elektros, dujų, vandens tiekimas, atliekų tvarkymas ir miškininkystė, žuvininkystė (6 pav.). Darbo našumas šiuose dviejuose sektoriuose viršijo apskrities vidurkį 1,4-1,7 karto. Atitinkamai 2018 m. mažiausiai naši ekonominė veikla apskrityje buvo meninė, pramoginė, poilsio organizavimo veikla, kompiuterių ir asmeninių bei namų ūkio reikmenų taisymas, kita aptarnavimo veikla, kur darbo našumas siekė 6,6 tūkst. eurų sukurtos pridėtinės vertės per metus, tenkančios vienam dirbančiajam (arba 2,4 karto mažiau nei vidutiniškai apskrityje).

6 pav. Pridėtinė vertė, tenkanti 1-am dirbančiajam per metus, Panevėžio apskrityje, 2018 m.

Santrumpos: D_E - Elektros, dujų, vandens tiekimas ir atliekų tvarkymas; A02_03 - Miškininkystė ir žuvininkystė; J - Informacija ir ryšiai; L - Nekilnojamojo turto operacijos; B_C - Kasyba ir karjerų eksploatavimas; apdirbamoji gamyba; H - Transportas ir saugojimas; G - Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas; F - Statyba; M - Profesinė, mokslinė ir techninė veikla; N - Administracinė ir aptarnavimo veikla; P_Q - Švietimas, sveikatos priežiūra ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla; I - Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla; R_S - Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla, kompiuterių ir asmeninių bei namų ūkio reikmenų taisymas, kita aptarnavimo veikla.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiamai.

Palyginti su darbo našumo vidurkiu Lietuvoje pagal atskiras ekonomines veiklas, visos lyginamos veiklos Panevėžio apskrityje buvo mažiau našios, išskyrus miškininkystę ir žuvininkystę, kurios našumas 2018 m. siekė 22,3 tūkst. eurų sukurtos pridėtinės vertės, tenkančios 1-am dirbančiajam per metus ir tai sudarė 107,8% šios veiklos darbo našumo vidurkio šalyje. Be to, mažas našumo atotrūkis buvo matomas statybose, kur darbo našumas šioje veikloje beveik siekė (sudarė 93,2%) šalies vidurkį. Tuo metu didžiausias našumo atotrūkis matomas nekilnojamojo turto operacijų ir administracinėje, aptarnavimo veiklose, kurios siekė atitinkamai vos 52,6% ir 58,8% šių veiklų darbo našumo vidurkio šalyje.

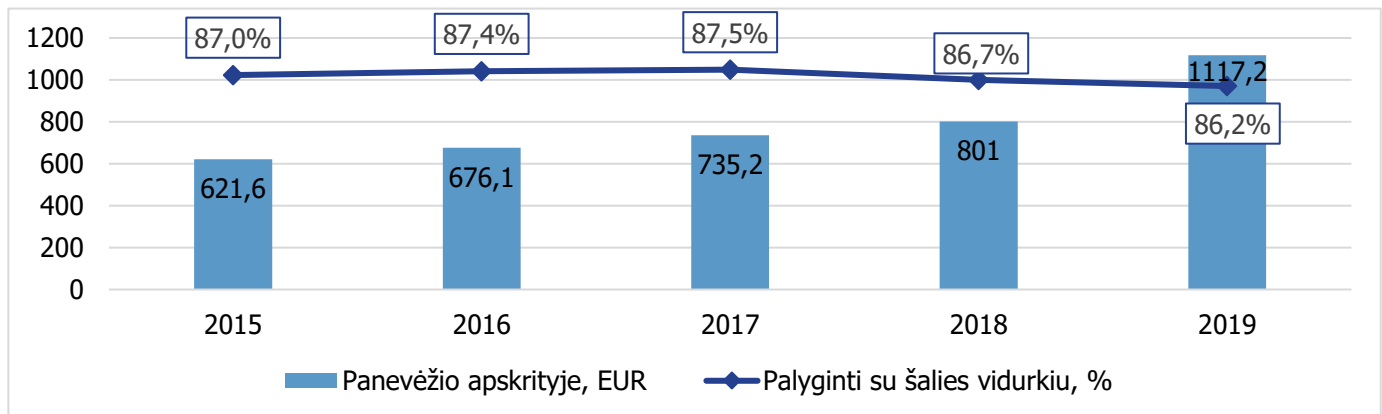
2018 m. per metus darbo našumas Panevėžio apskrityje daugiausiai augo miškininkystėje ir žuvininkystėje (augo 7,7 tūkst. eurų sukurtos pridėtinės vertės, tenkančios 1-am dirbančiajam per metus, arba 53,1%) ir nekilnojamojo turto operacijų veikloje (paaugo 2,4 tūkst. eurų 1-am dirbančiajam per metus, arba 13,9%). Neigiamas metinis darbo našumo augimas buvo stebimas beveik trečdalyje analizuojamų ekonominės veiklos sričių. 2018 m. per metus daugiausiai našumas susitraukė transporto ir saugojimo veikloje (sumažėjo 1,2 tūkst. eurų 1-am dirbančiajam per metus arba 6,5%) bei informacijos ir ryšių veikloje (sumažėjo 0,6 tūkst. eurų 1-am dirbančiajam per metus, arba 2,7%).

Darbo užmokestis.

2019 m. Panevėžio apskrityje vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (DU) siekė 1117,2 eurus (bruto) – pagal šį rodiklį buvo 5-oje vietoje tarp apskričių. (7 pav.). Nuo artimiausios pagal šį rodiklį aukščiau sąraše esančios Telšių apskrities DU atotrūkis sudarė vos 5,7 euro arba 0,5%. Palyginti su DU vidurkiu Lietuvoje, šis atotrūkis buvo didesnis - siekė 179,2 eurus (arba 13,8%) ir šis atotrūkis buvo didžiausias per pastarųjų penkerių metų laikotarpį, kada svyravo 12,5-13,8% intervalo ribose.

Pašalinus nuo 2019 m. bruto DU indeksavimo dėl įsigaliojusių mokesčių pasikeitimo įtaką, 2019 m. per metus vidutinis mėnesinis DU (bruto) Panevėžio apskrityje paaugo 65,7 eurais arba 8,2% ir pagal DU augimo dydį bei tempą buvo 4-oje vietoje tarp apskričių (daugiau ir sparčiau augo tik Vilniaus, Kauno ir Marijampolės apskrityse). Tuo metu Lietuvoje DU per metus paaugo 8,8%. Vidutiniu laikotarpiu DU augimas Panevėžio apskrityje taip pat buvo vienas iš didžiausių ir sparčiausių (4-a vieta) – nuo 2015 m. iki 2019 m. paaugo 245,1 eurais arba vidutiniškai po 8,7% kasmet (Lietuvoje augo šiek tiek sparčiau - vidutiniškai po 8,9% kasmet).

7 pav. Vidutinis mėnesinis DU (bruto) Panevėžio apskrityje

Pastaba. Nuo 2019 m. sausio 1 d. pakeisti darbdavio ir darbuotojo mokamų valstybinio socialinio draudimo įmokų tarifai. Bruto darbo užmokestis indeksuotas 1,289 karto. Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Pagal ekonomines veiklas 2019 m. Panevėžio apskrityje didžiausias mėnesinis DU (bruto) buvo viešojo valdymo, gynybos, privalomojo socialinio draudimo veikloje (1354,6 eurais) ir sveikatos priežiūros, socialinio darbo srityje (1322,7 eurais), kur vidutinis DU atitinkamai 21,2% ir 18,4% viršijo DU vidurkį apskrityje. Tuo pačiu laikotarpiu mažiausias DU fiksuotas apgyvendinimo, maitinimo paslaugų veikloje (744,8 eurais) ir administracinėje aptarnavimo veikloje (761,0 eurais), kur vidutinis DU buvo 31,9-33,3% mažesnis nei vidutiniškai šioje apskrityje.

Palyginti su 2019 m. vidutiniu DU pagal ekonomines veiklas Lietuvoje, Panevėžio apskrityje DU buvo mažesnis visose veiklose, išskyrus statybose, kur vidutinis DU buvo 32,5 eurais (arba 2,8%) didesnis nei vidutiniškai Lietuvoje. Be to, mažiausi DU skirtumai matomi sveikatos priežiūros, socialinio darbo srityje, kur DU Panevėžio apskrityje buvo 73,0 eurais (arba 5,2%) mažesnis nei atitinkamoje srityje vidutiniškai Lietuvoje, o didžiausias atotrūkis – informacijos ir ryšių veikloje bei finansinėje ir draudimo veikloje, kur DU buvo atitinkamai 2,3 ir 2,0 kartus mažesnis nei vidutiniškai šalyje.

2019 m. vidutinis mėnesinis DU (bruto) Panevėžio apskrityje trijose lyginamose ekonominėse veiklose buvo beveik mažiausias (9-a vieta) Lietuvoje. Tai 1) administracinė ir aptarnavimo veikla; 2) informacija ir ryšiai; 3) švietimas. Tuo metu atvirkščiai, - statybose 2019 m. darbo vietos buvo beveik geriausiai apmokamos (2-a vieta) Lietuvoje, didesnis DU buvo tik Vilniaus apskrityje.

III. VERSLUMAS IR EKSPORTAS

Juridiniai asmenys.

2020 m. pradžioje Panevėžio apskrityje veiklą vykdė 13,2 tūkst. juridinių asmenų (5,4% visų juridinių asmenų Lietuvoje) ir buvo 5-oje vietoje tarp apskričių (1 lent.). Pagal šį rodiklį nuo artimiausios aukščiau sąrašė esančios Šiaulių apskrities atotrūkis siekė 2.016 juridinių vienetų (arba 13,2%). 2020 m. pradžioje per metus veikiančių juridinių asmenų skaičius augo visose apskrityse, o Panevėžio apskrityje paaugo 288 vienetais arba 2,2% ir pagal augimo dydį bei tempą buvo atitinkamai 5-oje ir 6-oje vietose palyginti su kitomis apskritimis. Tuo metu Lietuvoje juridinių asmenų skaičius augo šiek tiek sparčiau - 3,4%.

Vertinant juridinių asmenų skaičiaus dinamiką vidutiniu laikotarpiu, Panevėžio apskrityje jų skaičiaus augimas buvo mažesnis ir lėtesnis - nuo 2016 m. iki 2020 m. pradžios paaugo 90 vienetų arba vidutiniškai po 0,2% kasmet ir pagal augimo dydį bei tempą buvo vos 9-oje vietoje tarp apskričių, aplenkusi tik Šiaulių apskritį, kurioje vienintelėje augimas buvo neigiamas. Tuo metu bendrai Lietuvoje jų skaičius augo gerokai sparčiau – vidutiniškai po 1,6% kasmet.

Per 2019 m. metus Panevėžio apskrityje buvo įregistruoti 542 nauji juridiniai vienetai (4,3% visų tais metais šalyje įregistruotų) ir buvo 5-oje vietoje tarp apskričių. Pagal šį rodiklį nuo arčiausiai aukščiau sąrašė esančios Šiaulių apskrities atotrūkis siekė 65 juridinius vienetus (arba 10,7%). Palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, 2019 m. per metus naujai įregistruotų juridinių asmenų skaičius šioje apskrityje paaugo 35 vienetais arba 6,9% ir pagal augimo dydį bei tempą buvo atitinkamai 5-oje ir 7-oje vietose tarp apskričių (tuo metu Lietuvoje paaugo 7,7%). Vidutiniu laikotarpiu augimo tempai Panevėžio apskrityje buvo lėtesni – nuo 2015 m. iki 2019 m. per metus naujai įregistruotų juridinių asmenų skaičius šioje apskrityje išaugo 103 vienetais arba vidutiniškai po 5,4% kasmet (6-a vieta tarp apskričių), tuo metu Lietuvoje - vidutiniškai po 5,7% kasmet.

2019 m. Panevėžio apskrityje iš viso buvo išregistruoti 268 juridiniai asmenys (5,6% visų išregistruotų tais metais Lietuvoje). 2019 m. per metus jų skaičius sumažėjo 32-iesiems asmenimis (10,7%) – tai vienas iš didesnių (3-ia vieta) bei spartesnių (4-a vieta) mažėjimų tarp apskričių. Metinis išregistruotų juridinių asmenų skaičius mažėjo dar trijose apskrityse, o tuo metu bendrai Lietuvoje per metus išregistruotų asmenų skaičius susitraukė 1,5%. Vidutiniu laikotarpiu Panevėžio apskrityje matomos kitokios tendencijos - nuo 2015 iki 2019 m. metinis išregistruotų juridinių asmenų skaičius, nors nežymiai, bet paaugo (1 juridiniu vienetu arba vidutiniškai po 0,1% kasmet)

ir tai buvo viena iš trijų apskričių (kartu su Vilniaus ir Kauno), kur per metus išregistruotų juridinių asmenų skaičius augo. Tuo metu bendrai Lietuvoje metinis išregistruotų juridinių asmenų skaičius mažėjo vidutiniškai po 0,5% kasmet.

Įregistruotų ir išregistruotų juridinių asmenų balansas Panevėžio apskrityje trečius metus iš eilės buvo teigiamas – naujai įregistruotų juridinių asmenų skaičius 2017-2019 m. augo sparčiau nei išregistruotų.

1 lentelė. Pagrindiniai verslumo rodikliai Panevėžio apskrityje, 2015-2020 m.

Rodikliai	2015	2016	2017	2018	2019	2020
I. Juridiniai asmenys, vnt.						
Neišregistruotų juridinių asmenų skaičius metų pradžioje	12 952	13 122	12 509	12 705	12 924	13 212
Per metus įregistruotų juridinių asmenų skaičius	439	439	435	507	542	
Per metus išregistruotų juridinių asmenų skaičius	267	1041	251	300	268	
Veikiančių įmonių skaičius metų pradžioje	4 312	4 444	4 713	4 696	4 725	4 804
Veikiančių MVĮ skaičius metų pradžioje	4 289	4 420	4 692	4 676	4 706	4 787
Per metus įregistruota MVĮ	340	339	372	443	471	
Per metus išregistruota MVĮ	306	1 038	208	256	216	
Darbuotojų skaičius veikiančiose įmonėse metų pradžioje	49 501	50 447	50 853	50 572	49 562	49 051
Darbuotojų skaičius veikiančiose MVĮ metų pradžioje	39 703	40 206	41 381	41 175	40 045	39 542
Savarankiškai dirbantys asmenys, tūkst.	11,8	10,6	9,9	9,6	10,1	
Asmenys, įsigiję verslo liudijimus, vnt.	7 099	7 888	7 456	6 934	6 966	
Veikiančių MVĮ skaičius 1000 gyventojų	18,2	19,1	20,9	21,4	21,9	22,7

Šaltinis: Registrų centras, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

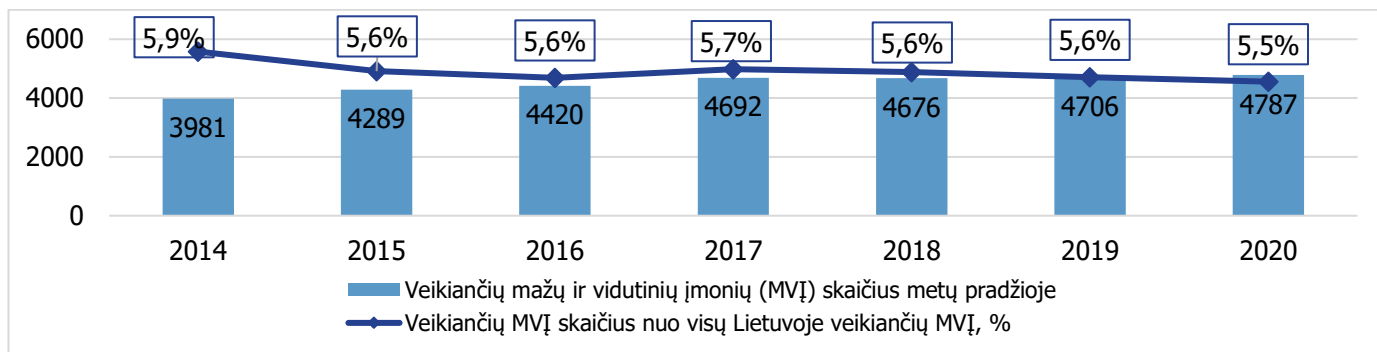
Mažos ir vidutinės įmonės (MVĮ).

2020 m. pradžioje Panevėžio apskrityje beveik visos (99,6%) veikiančios įmonės buvo mažos ir vidutinės – jų skaičius siekė 4787 ir sudarė 5,5% visų Lietuvoje veikiančių mažų ir vidutinių įmonių (MVĮ) ir buvo 5-oje vietoje palyginti su kitomis apskritimis. Nuo pagal šį rodiklį artimiausiai aukščiau sąraše esančios Šiaulių apskrities atotrūkis siekė 857 MVĮ (arba 15,2%). 2020 m. pradžioje daugiau nei pusė (63,8%) šių įmonių Panevėžio apskrityje buvo labai mažos – turėjo 0-4 darbuotojus, dar beveik penktadalis (18,1%) – 5-9 darbuotojus, o kitos (18,1%) - 10 ir daugiau darbuotojų. Pagal šią struktūrą reikšmingo skirtumo nuo MVĮ pasiskirstymo Lietuvoje nebuvo.

2020 m. pradžioje per metus MVĮ skaičius Panevėžio apskrityje paaugo 81 įmone arba 1,7% (tuo metu Lietuvoje - 2,6%), daugiausiai dėl paaugusio labai mažų (0-4 darbuotojai) įmonių skaičiaus (8 pav.). Pagal metinio augimo dydį ir tempą Panevėžio apskritis buvo atitinkamai 5-oje ir 7-oje vietoje, palyginti su kitoms apskritimis. Vidutiniu laikotarpiu MVĮ skaičius Panevėžio apskrityje išliko panašios tendencijos – nuo 2016 m. iki 2020 m. pradžios MVĮ skaičius išaugo 367 vienetais (5-a vieta) arba vidutiniškai po 2,0% kasmet (7-a vieta tarp apskričių). Tuo metu Lietuvoje MVĮ skaičius augo šiek tiek sparčiau - vidutiniškai po 2,2% kasmet.

Įregistruotų ir išregistruotų MVĮ, kaip ir juridinių asmenų, balansas Panevėžio apskrityje trečius metus iš eilės buvo teigiamas – naujai įregistruotų MVĮ skaičius 2017-2019 m. augo sparčiau nei išregistruotų.

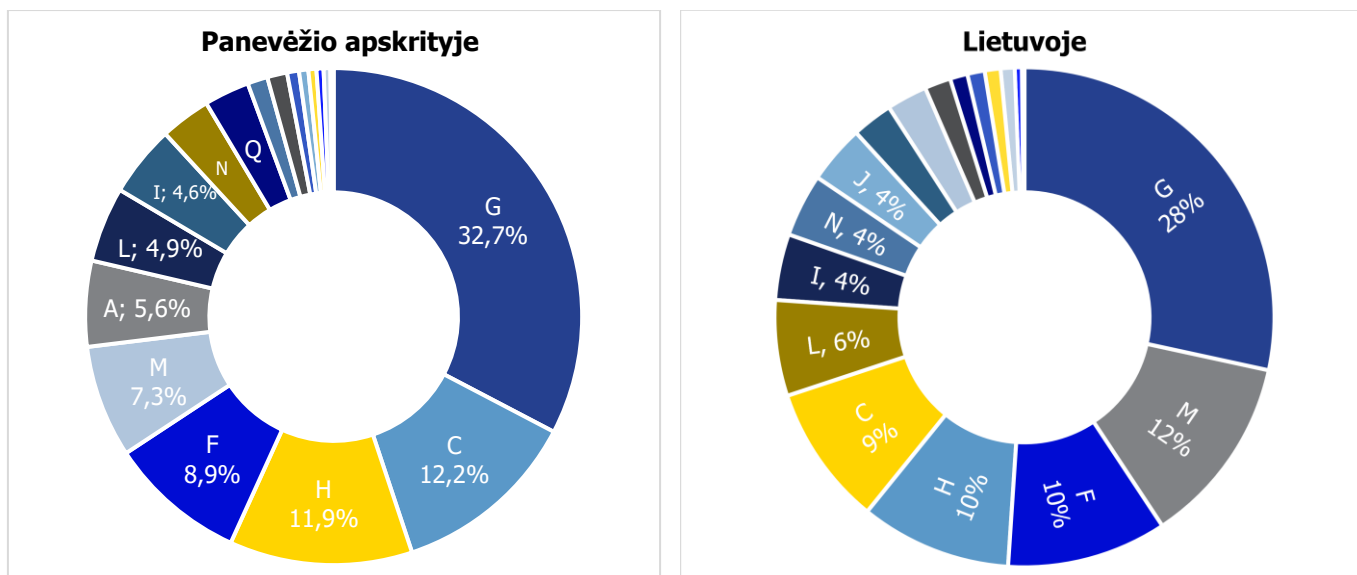
8 pav. Panevėžio apskrityje veikiančių MVĮ skaičius

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

2020 m. pradžioje didžiausia MVĮ dalis (32,7%) Panevėžio apskrityje teko didmeninei ir mažmeninei prekybai, variklinių transporto priemonių ir motociklų remontui (9 pav.). Kitos didžiausios MVĮ grupės pagal ekonominės veiklos rūšis – apdirbamoji gamyba (12,2%) bei transportas ir saugojimas (11,9%). Šias tris pagrindines veiklas vykdančios įmonės sudarė daugiau nei pusę (56,8%) visų MVĮ Panevėžio apskrityje. Palyginti su Lietuvos MVĮ struktūra tuo pačiu laikotarpiu, matyti, kad didmeninės, mažmeninės prekybos, variklinių transporto priemonių, motociklų remonto sektorius Panevėžio apskrityje užėmė santykinai didesnę struktūrinę dalį (atitinkamai 32,7% ir 28,4%). Kita vertus, profesinė, mokslinė ir techninė veikla Panevėžio apskrityje buvo mažiau išvystyta ir siekė 7,3% visų MVĮ, o Lietuvoje – 12,3%. Kitų MVĮ pasiskirstymas pagal ekonominės veiklos rūšis šioje apskrityje ir Lietuvoje skyrėsi mažiau – varijavo 0-3,1 procentinio punkto intervalo ribose.

9 pav. MVĮ pagal ekonomines veiklas Panevėžio apskrityje ir Lietuvoje, 2020 m. pradžioje

Santrumpos: G - Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas; C - Apdirbamoji gamyba; H - Transportas ir saugojimas; F – Statyba; M - Profesinė, mokslinė ir techninė veikla; A - Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė; L - Nekilnojamojo turto operacijos; I - Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla; N - Administracinė ir aptarnavimo veikla; Q - Sveikatos priežiūra ir socialinis darbas; J – Informacija ir ryšiai; S - Kita aptarnavimo veikla; D - Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas; E - Vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas; P – Švietimas; R - Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla; K - Finansinė ir draudimo veikla; B – Kasyba ir karjerų eksploatavimas; O - Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

2020 m. pradžioje per metus Panevėžio apskrityje MVĮ skaičius paaugo daugiau nei pusėje visų nagrinėjamų ekonominės veiklos sričių, o daugiausiai - statybose (išaugo 15 įmonių arba 3,6%) ir administracinėje, aptarnavimo veikloje (išaugo 15 įmonių arba 10,6%). Kita vertus, per tą patį laikotarpį susitraukė MVĮ skaičius dviejose skirtingose ekonominės veiklos srityse – elektros, dujų, garo tiekimo, oro kondicionavimo veikloje (susitraukė 4-omis įmonėmis arba 9,8%) bei finansinėje, draudimo veikloje (susitraukė 1 įmone arba 4,5%).

Vertinant pokyčius vidutiniu laikotarpiu matomos iš dalies panašios tendencijos, nuo 2016 m. iki 2020 m. daugiausiai išaugo MVĮ skaičius transporto ir saugojimo sektoriuje (paaugo 99-iomis įmonėmis arba 21,0%) ir statybose (paaugo 76 įmonėmis arba 21,6%). Per tą patį laikotarpį MVĮ skaičius sumažėjo dviejose analizuojamose veiklose, labiausiai – didmeninėje, mažmeninėje prekyboje, variklinių transporto priemonių ir motociklų remonte (susitraukė 39 įmonėmis arba 2,4%). Vidutinio laikotarpio tendencijos Panevėžio apskrityje iš dalies atitiko MVĮ dinamiką Lietuvos mastu, kur per 2016-2020 m. labiausiai MVĮ skaičius taip pat augo statybose (augo 23,4%) ir profesinėje, mokslinėje, techninėje veikloje (15,3%).

Verslumo lygis, vertinant pagal 1000-iui gyventojų tenkančių MVĮ skaičių, Panevėžio apskrityje buvo 5-oje vietoje palyginti su kitomis apskritimis – 2020 m. pradžioje 1000-iui Panevėžio apskrities gyventojų teko 22,7 veikiančios MVĮ, o tuo metu Lietuvoje - vidutiniškai 31,0 MVĮ (žr. 1 lent. priede). Pagal savivaldybes Panevėžio apskrityje aukščiausias verslumo lygis buvo Panevėžio miesto (29,7) ir rajono (23,0) bei Rokiškio rajono savivaldybėje (17,3), o žemiausias – Pasvalio rajono savivaldybėje (14,9).

2020 m. pradžioje Panevėžio apskrityje buvo 17 didelių įmonių, jų skaičius per metus sumažėjo 2 įmonėmis (arba 10,5%). Pagal vidutinį metinį apdraustųjų skaičių didžiausių darbdavių penketuką 2019 m. sudarė sveikatos priežiūros, transporto priemonių elektros ir elektroninės įrangos gamybos, maisto produktų ir baldų gamybos įmonės (2 lent.).

2 lentelė. Panevėžio apskrities didžiausi darbdaviai, 2019 m.

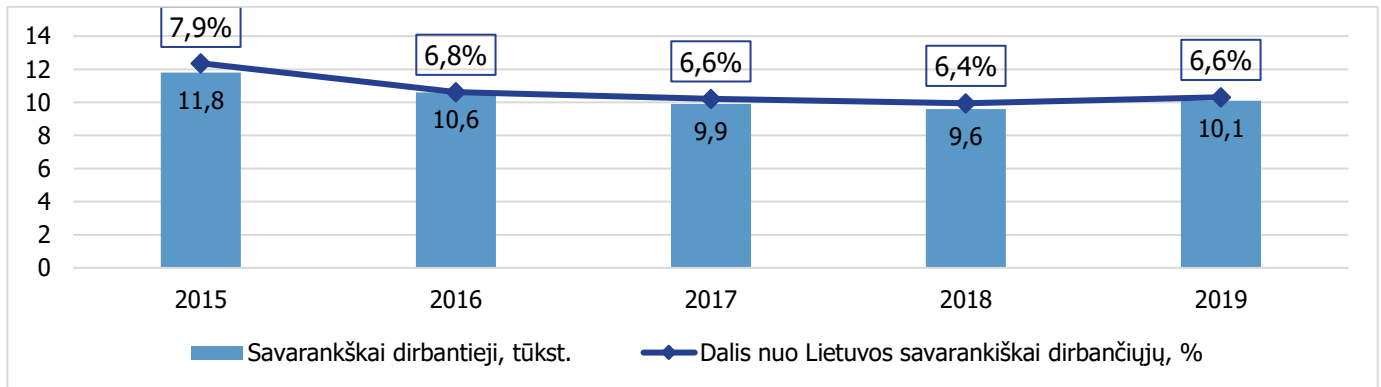
Įmonės pavadinimas	Įmonės veiklos sritis	Vidutinis metinis apdraustųjų skaičius
VŠĮ Respublikinė Panevėžio ligoninė	Sveikatos priežiūra	1 948
UAB "PKC Group Lithuania"	Variklinių transporto priemonių elektros ir elektroninės įrangos gamyba	1 604
AB "Rokiškio sūris"	Pieninių veikla, sūrinių gamyba	925
UAB "AQ Wiring Systems"	Variklinių transporto priemonių elektros ir elektroninės įrangos gamyba	769
UAB "Dominari"	Kitų baldų gamyba	654

Šaltinis: Atvira SODRA duomenų bazė.

Fiziniai asmenys.

2019 m. Panevėžio apskrityje buvo 10,1 tūkst. savarankiškai dirbančių asmenų (6,6% visų savarankiškai dirbančiųjų Lietuvoje) ir pagal šį rodiklį buvo 5-oje vietoje tarp apskričių. 2019 m. per metus jų skaičius Panevėžio apskrityje paaugo 0,5 tūkst. asmenų arba 5,2% - tai buvo vienas iš didžiausių (4-a vieta) ir vienas sparčiausių (3-ia vieta) savarankiškai dirbančiųjų skaičiaus augimas tarp apskričių. Augimo tendencijos buvo matomos dar keturiose apskrityse, o bendrai Lietuvoje savarankiškai dirbančiųjų skaičius paaugo 2,3 tūkst. (arba 1,5%).

10 pav. Savarankiškai dirbančiųjų skaičius Panevėžio apskrityje

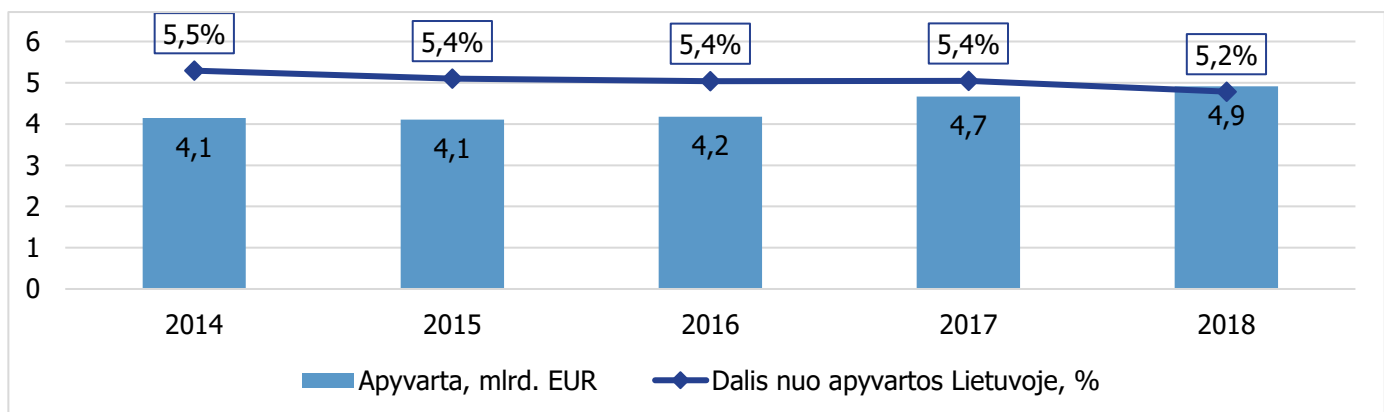
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

Priešingos tendencijos matomos vidutiniu laikotarpiu – Panevėžio apskrityje savarankiškai dirbančiųjų skaičius tendencingai mažėjo - nuo 2015 m. iki 2019 m. susitraukė 1,7 tūkst. asmenų (arba vidutiniškai po 3,8% kasmet), kai tuo metu Lietuvoje – atvirkščiai – jų skaičius paaugo 4,0 tūkst. (arba vidutiniškai po 0,7% kasmet). Palyginus vidutinio laikotarpio dinamiką su kitomis apskritimis, matyti, kad Panevėžio apskrityje savarankiškai dirbančiųjų skaičiaus mažėjimas buvo vienas iš nuosaikesnių, vis dėlto neigiamas augimas buvo būdingas beveik visoms apskritims, išskyrus Vilniaus ir Alytaus.

Apyvarta.

2018 m. Panevėžio apskrities visų juridinių vienetų apyvarta (nefinansų įmonių) siekė 4,9 mlrd. eurų (5,2% visos Lietuvos įmonių apyvartos) ir buvo 6-oje vietoje tarp apskričių. Nuo pagal šį rodiklį artimiausiai aukščiau sąrašė esančios Šiaulių apskrities atotrūkis siekė 0,5 mlrd. eurų (arba 10,0%).

11 pav. Juridinių vienetų (nefinansų įmonių) apyvarta Panevėžio apskrityje

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

2018 m. per metus apyvarta Panevėžio apskrityje paaugo beveik 0,3 mlrd. eurų (arba 5,4%) ir pagal augimo dydį bei tempą buvo atitinkamai 5-oje ir 7-oje vietose tarp apskričių. Per tą patį laikotarpį kitose apskrityse apyvarta paaugo 0,1-4,0 mlrd. eurų, o Utenos apskrityje apyvarta traukėsi. Tuo metu bendra Lietuvos nefinansų įmonių apyvarta 2018 m. per metus paaugo 8,9%. Vidutiniu laikotarpiu matomas šiek tiek nuosaikesnis augimas – nuo 2014 m. iki 2018 m. apyvarta Panevėžio apskrityje paaugo beveik 0,8 mlrd. eurų (4-a vieta) arba vidutiniškai po 4,4% kasmet

(6-a vieta tarp apskričių). Per minėtą laikotarpį apyvarta augo visose apskrityse (išskyrus Utenos), o bendrai Lietuvoje įmonių apyvarta augo vidutiniškai po 6,0% kasmet.

Pagal ekonominės veiklos rūšis 2018 m. didžiausią Panevėžio apskrities nefinansų įmonių apyvartos dalį sudarė didmeninė ir mažmeninė prekyba, variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas (2,3 mlrd. eurų arba 46,1%) bei kasyba, karjerų eksploatavimas, apdirbamoji gamyba (1,5 mlrd. eurų arba 29,7%). Šios dvi ekonominės veiklos sukūrė didžiąją dalį (75,8%) įmonių apyvartos apskrityje. Palyginti su 2017 m. per metus Panevėžio apskrityje augo beveik visų analizuojamų ekonominių veiklų apyvarta. Labiausiai paaugo būtent didmeninės, mažmeninės prekybos, variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto apyvarta – paaugo 198,6 mln. eurų (arba 9,6%) bei statybos apyvarta – 31,4 mln. eurų (arba 9,6%). Tuo metu trijų lyginamų ekonominių veiklų apyvarta apskrityje smuktelėjo, labiausiai – kasyboje, karjerų eksploatavime, apdirbamojoje gamyboje (susitraukė 10,0 mln. eurų arba 0,7%).

Vidutiniu laikotarpiu matomos panašios tendencijos, nes nuo 2014 m. iki 2018 m. labiausiai augo didmeninės, mažmeninės prekybos, variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto sektoriaus apyvarta (išaugo 455,1 mln. eurų arba vidutiniškai po 5,8% kasmet) bei kasybos, karjerų eksploatavimo, apdirbamosios gamybos apyvarta (išaugo 136,5 mln. eurų arba vidutiniškai po 2,5% kasmet). Per tą patį laikotarpį Panevėžio apskrityje susitraukė tik vienos ekonominės veiklos – elektros, dujų, vandens tiekimo ir atliekų tvarkymo apyvarta - sumažėjo 35,1 mln. eurų arba vidutiniškai po 5,2% kasmet.

Eksporto struktūra.

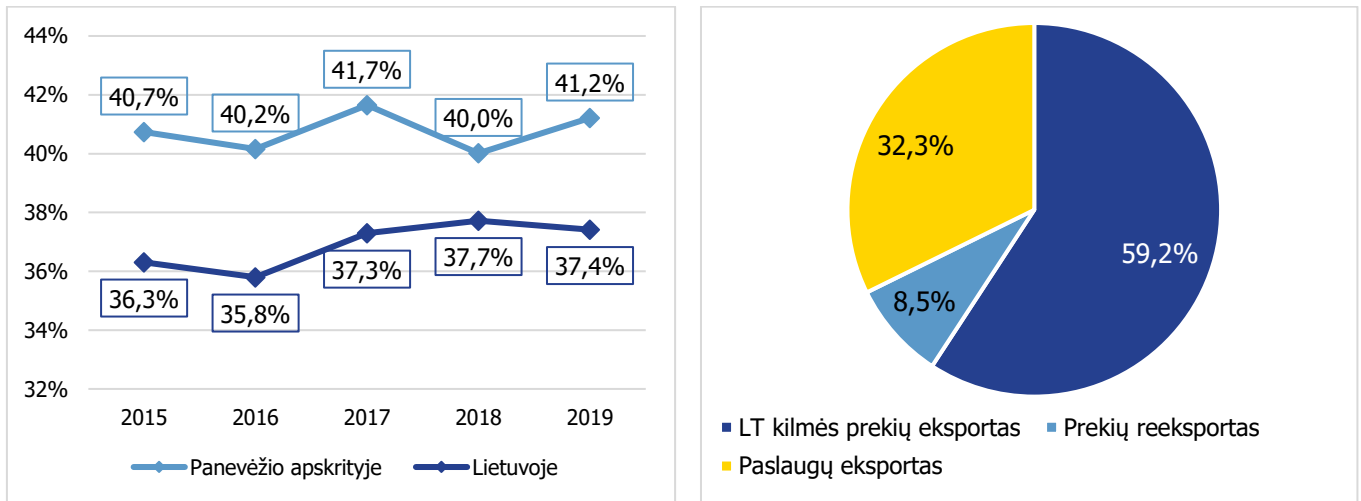
Pagal PVM deklaracijų duomenis 2019 m. bendra prekių (lietuviškos kilmės bei reeksporto) ir paslaugų eksporto vertė sudarė net 41,2% Panevėžio apskrities įmonių pardavimų vertės ir buvo 3,8 procentinio punkto didesnė nei bendrai prekių ir paslaugų eksporto intensyvumas Lietuvoje (12 pav.). Nuo 2015 m. eksporto vertės dalis Panevėžio apskrities įmonių pardavimų struktūroje mažai kito – svyravo 40,0-41,7% intervalo ribose. Palyginti su kitomis apskritimis, 2019 m. pagal šį rodiklį Panevėžio apskritis buvo aukštoje 3-ioje vietoje, nusileidusi tik Klaipėdos ir Telšių apskritims, kur prekių ir paslaugų eksportas sudarė didesnę įmonių pardavimų vertės dalį.

Remiantis įmonių pateiktomis PVM deklaracijomis, 2019 m. pagrindinę (67,7%) Panevėžio apskrities įmonių eksporto vertę sudarė prekių eksportas, iš jų pagrindinė dalis (59,2%) teko lietuviškos kilmės prekių eksportui, o 8,5% - prekių reeksportui (13 pav.). 2019 m. Panevėžio apskritis pagal bendrą ir lietuviškos kilmės prekių eksporto dalį eksporto vertės struktūroje buvo atitinkamai 5-oje ir 4-oje vietose, palyginti su kitomis apskritimis. Atitinkamai Lietuvoje tuo pačiu laikotarpiu prekių eksportas sudarė mažesnę (apie 56,2%) eksporto vertės dalį, taip pat iš jų mažesnė dalis (40,2%) teko lietuviškos kilmės prekių eksportui, o prekių reeksporto vertė sudarė santykinai didesnę (15,9%) eksporto struktūros dalį.

Pagal pateiktas PVM deklaracijas matyti, kad beveik trečdalį (32,3%) Panevėžio apskrities įmonių eksporto vertės sukūrė paslaugų sektorius ir buvo 6-oje vietoje, palyginti su kitomis apskritimis. Tuo metu bendrai Lietuvoje paslaugų eksportas sudarė apie 43,8%, o pagal šį rodiklį 1-oje vietoje esančioje Klaipėdos apskrityje – net 58,5% visos eksporto vertės. Atsižvelgiant į tai, kad Panevėžio apskrities didžiausių darbdavių penketuke yra elektros ir elektroninės įrangos gamybos, baldų ir maisto produktų gamybos įmonės, galima daryti prielaidą, kad šios apskrities paslaugų eksporto struktūroje reikšmingą dalį sudaro užsakomosios gamybos paslaugų eksportas.

12 pav. Bendras (prekių ir paslaugų) eksporto intensyvumas Panevėžio apskrityje. 13 pav. (dešinėje) Panevėžio apskrities įmonių 2019 m. eksporto vertės struktūra.

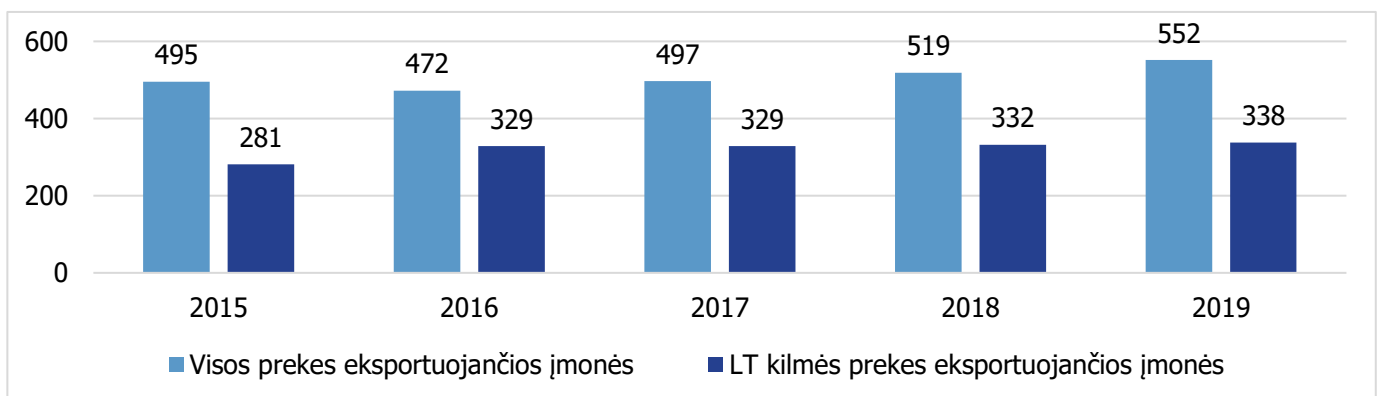
Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Valstybinė mokesčių inspekcija ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Prekių eksportas.

Panevėžio apskrityje prekes eksportuojančių įmonių skaičius augo trejus metus iš eilės ir 2019 m. siekė 552,- tai sudarė apie 5,3% visų Lietuvos eksportuojančių įmonių skaičiaus (14 pav.). 2019 m. per metus bendras eksportuojančių įmonių skaičius augo visose apskrityse, o Panevėžio apskrityje jų skaičius paaugo 33 įmonėmis (arba 6,4%) ir pagal augimo dydį bei tempą buvo 4-oje vietoje tarp apskričių, o tuo metu bendrai Lietuvoje paaugo 5,4%. Per pastaruosius penkerius metus (2015-2019 m.) jų skaičius augo lėčiau - vidutiniškai po 2,8% kasmet ir tai buvo beveik lėčiausias (9-a vieta) augimas tarp apskričių, o Lietuvoje – vidutiniškai po 3,8% kasmet.

2019 m. Panevėžio apskrityje daugiau nei pusė (338 įmonės arba 61,2%) visų eksportuojančių įmonių vykdė lietuviškos kilmės prekių eksportą. Pagal lietuviškos kilmės prekes eksportuojančių įmonių skaičių Panevėžio apskritis buvo sąrašo viduryje (5-oje vietoje tarp apskričių), tačiau pagal jų santykinę dalį visoje prekes eksportuojančių įmonių struktūroje buvo beveik didžiausia tarp apskričių (2-a vieta, nusileidusi tik Telšių apskričiai), o tuo metu bendrai Lietuvoje ši dalis siekė apie 48,9%.

14 pav. Prekes eksportuojančių įmonių skaičius Panevėžio apskrityje

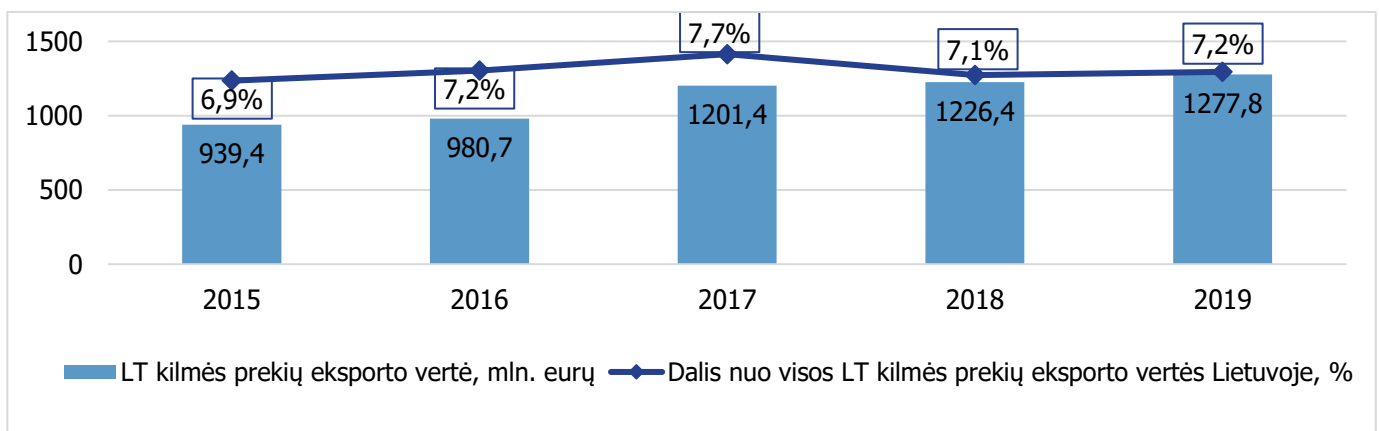

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

Lietuviškos kilmės prekes eksportuojančių įmonių skaičius Panevėžio apskrityje sudarė 6,7% visų lietuviškos kilmės prekes eksportuojančių įmonių Lietuvoje. Per 2015-2019 m. ši dalis mažai kito – svyravo 6,5-7,2% intervalo ribose. 2019 m. per metus šių įmonių skaičius Panevėžio apskrityje paaugo 6 įmonėmis (arba 1,8%). Augimo tendencijos buvo matomos dar trijose Lietuvos apskrityse. Vidutiniu laikotarpiu matomas spartesnis augimas - nuo 2015 m. iki 2019 m. šių įmonių skaičius Panevėžio apskrityje paaugo 57 vienetais (6-a vieta tarp apskričių) arba vidutiniškai po 4,7% kasmet, tačiau pagal augimo tempą buvo beveik lėčiausias (9-ia vieta) tarp apskričių. Tuo metu Lietuvoje šių įmonių skaičius augo vidutiniškai po 6,7% kasmet.

Lietuviškos kilmės prekes eksportuojančios įmonės 2019 m. generavo beveik visą (apie 87,5%) Panevėžio apskrities prekių eksporto vertę, kuri siekė 1,3 mlrd. eurų (15 pav.). Tai sudarė 7,2% visos lietuviškų prekių eksporto vertės Lietuvoje ir pagal šį rodiklį buvo 5-oje vietoje tarp apskričių. 2019 m. per metus lietuviškos kilmės prekių eksporto iš Panevėžio apskrities vertė paaugo 51,4 mln. eurų (arba 4,2%) ir pagal augimo dydį ir tempą buvo atitinkamai 4-oje ir 6-oje vietoje tarp apskričių, vis dėlto tuo metu net trijose apskrityse eksporto vertė traukėsi. Tuo tarpu bendrai šalyje lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė per metus paaugo 3,0%. Vidutiniu laikotarpiu nuo 2015 m. iki 2019 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto vertės augimas Panevėžio apskrityje buvo spartesnis - paaugo 338,4 mln. eurų arba vidutiniškai po 8,0% kasmet ir pagal augimo tempus buvo 6-oje vietoje tarp apskričių. Tuo metu bendrai Lietuvoje lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė augo vidutiniškai po 7,1% kasmet.

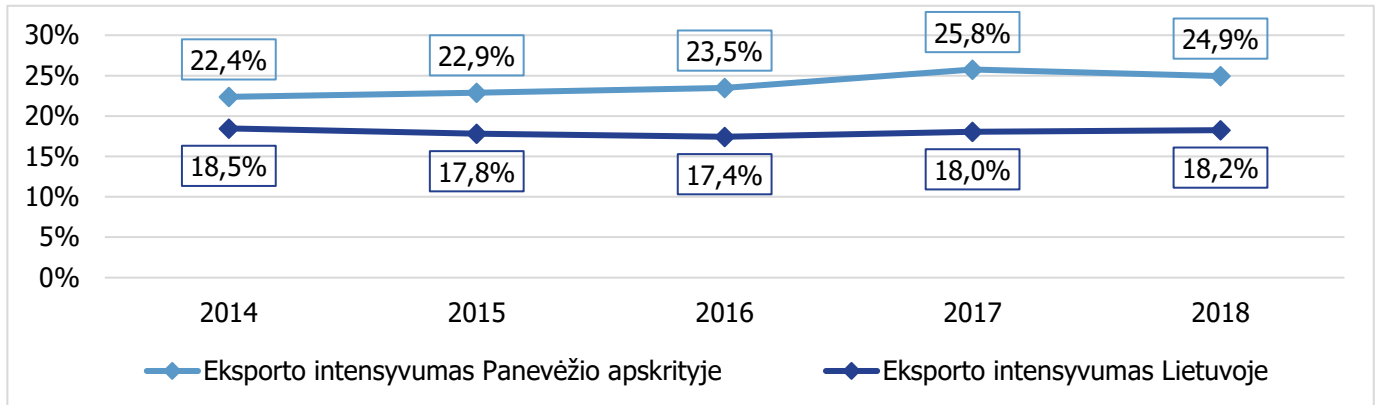
15 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksportas iš Panevėžio apskrities

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

2018 m. lietuviškos kilmės prekių eksportas sudarė 24,9% visų nefinansų įmonių apyvartos šioje apskrityje ir pagal šį rodiklį buvo net 3-ioje vietoje tarp apskričių (didesnis prekių eksporto intensyvumas buvo tik Telšių ir Klaipėdos apskrityse). Tuo metu bendrai šalyje lietuviškos kilmės prekių eksporto intensyvumas buvo net 6,7 procentinio punkto mažesnis ir siekė 18,2% (16 pav.). Eksporto intensyvumas Panevėžio apskrityje 2018 m. per metus susitraukė 0,8 procentinio punkto ir tai buvo beveik didžiausias mažėjimas tais metais tarp apskričių (labiau mažėjo tik Marijampolės apskrityje). Neigiamas eksporto intensyvumo augimas minėtu laikotarpiu buvo matomas dar trijose apskrityse, o tuo metu bendrai Lietuvoje paaugo 0,2 procentinio punkto.

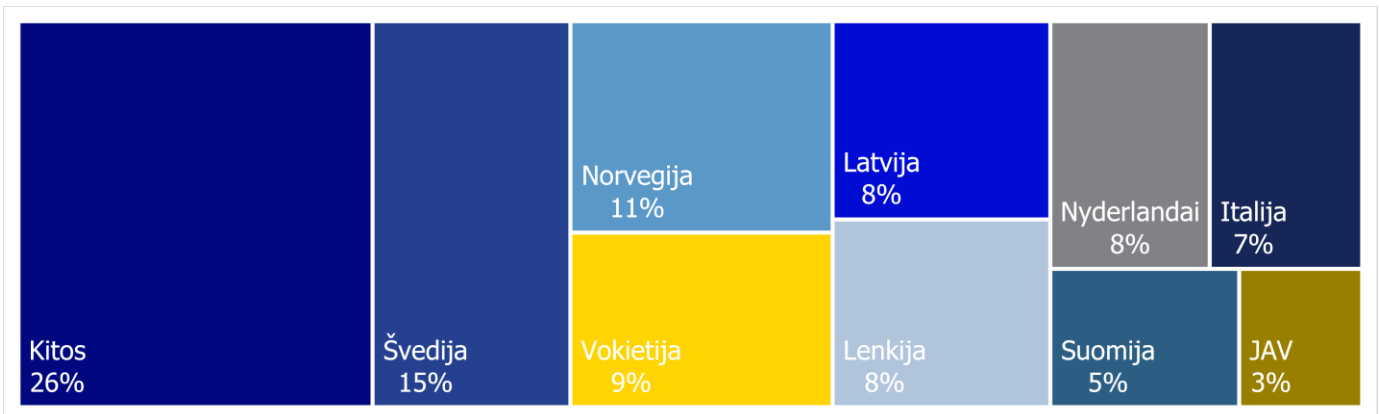
16 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto intensyvumas Panevėžio apskrityje

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Pagrindinės Panevėžio apskrities lietuviškos kilmės prekių eksporto rinkos 2019 m. buvo Švedija (generavo 14,7% visos eksporto vertės), Norvegija (10,7%) ir Vokietija (8,8%). Šios 3 rinkos generavo trečdalį (34,2%) Panevėžio apskrities lietuviškos kilmės prekių eksporto vertės (17 pav.). 2019 m. per metus sparčiausiai augusios Panevėžio apskrities įmonių eksporto rinkos buvo Norvegija (eksporto vertė augo 28,2 mln. eurų arba 26,0%) ir Nyderlandai (augo 27,3 mln. eurų arba 39,0%), o labiausiai susitraukė eksporto vertė į Švediją (18,8 mln. eurų arba 9,1%) ir Prancūziją (susitraukė 14,4 mln. eurų arba 46,2%). Pagrindinė eksporto rinka Panevėžio apskrityje pagamintai produkcijai yra ES, kur 2019 m. parduota 72,7%, NVS šalims – 3,7%, o kitoms – 23,5% užsienio rinkoms skirtos produkcijos.

17 pav. Panevėžio apskrities pagrindinės lietuviškos kilmės prekių eksporto partnerės, 2019 m.

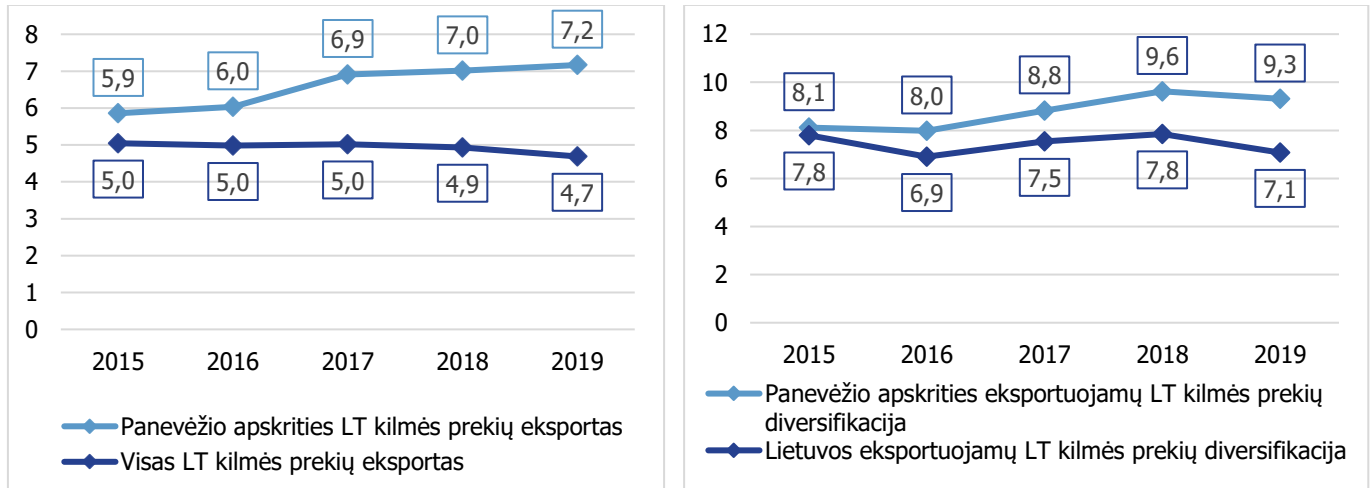
Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Panevėžio apskrities lietuviškos kilmės prekių eksporto rinkos yra pakankamai gerai diversifikuotos, tai parodo Herfindahl-Hirschman indekso vertė¹ (18 pav.). Vis dėlto šios apskrities rinkos yra prasčiau diversifikuotos, lyginant su bendru lietuviškos kilmės prekių eksportu (mažesnė indekso vertė – geresnė diversifikacija). Vertinant produktų diversifikaciją, Panevėžio apskrities

¹ Herfindahl-Hirschman indeksas plačiai naudojamas įvertinti rinkos diversifikaciją ir konkurencingumą, dažnai naudojamas prieš ar po įmonių įsigijimus ir susijungimų. Kuo rodiklio vertė arčiau 0, tuo didesnė eksporto diversifikacija. Diversifikacija laikoma gera, kai vertė <100. [Indekso metodologija.](#)

eksportuojamų lietuviškos kilmės produktų spektras 2019 m. taip pat buvo siauresnis, t. y., mažiau diversifikuotas, lyginant su bendru visos šalies lietuviškos kilmės prekių eksportu (19 pav.).

18 pav. Panevėžio apskrities lietuviškos kilmės prekių eksporto rinkų diversifikacija. 19 pav. (dešinėje) Panevėžio apskrities eksportuojamų lietuviškos kilmės prekių diversifikacija

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

2019 m. pagrindinę Panevėžio apskrities užsienyje parduodamos lietuviškos kilmės prekių vertės sudarė elektros mašinos ir įranga bei jų dalys (256,9 mln. eurų arba 20,1% visos eksporto vertės), pienas ir jo produktai (153,1 mln. eurų arba 12,0%) bei baldai (149,0 mln. eurų arba 11,7%). Šios trys prekių grupės sukūrė beveik pusę (43,7%) lietuviškos kilmės prekių eksporto vertės. 2019 m. per metus lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė iš Panevėžio apskrities paaugo 51,4 mln. eurų (arba 4,2%), labiausiai dėl kviečių glitimo, krakmolo, inulino, salyklo ir kitos malybos produkcijos eksporto vertės (išaugo 21,9 mln. eurų arba 19,5%). Taip pat 2019 m. per metus sparčiai augo transporto priemonių bei jų dalių ir mašinų, mechaninių įrenginių bei jų dalių eksporto vertės – atitinkamai 17,5 mln. eurų (arba 27,0%) ir 11,7 mln. eurų (arba 56,3%). Tuo tarpu per minėtą laikotarpį labiausiai susitraukė daržovių eksporto vertė – 22,5 mln. eurų arba 75,4%.

PRIEDAS

Šiame priede pateikti Statistikos departamento skelbiami statistiniai ir ekonominiai rodikliai.

1 lentelė. Veikiančių MVĮ tenkančios 1000 gyventojų pagal apskritis 2014-2020 m. pradžioje

Administracinė teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Lietuvos Respublika	23,1	26,0	27,5	29,1	29,6	30,2	31,0
Alytaus apskritis	14,8	16,4	17,3	18,9	19,3	20,0	20,9
Kauno apskritis	23,4	26,0	27,3	29,0	29,8	30,7	31,4
Klaipėdos apskritis	24,7	26,9	28,0	29,4	30,1	30,5	31,2
Marijampolės apskritis	12,7	13,8	14,4	15,7	16,1	16,9	17,8
Panevėžio apskritis	16,7	18,2	19,1	20,9	21,4	21,9	22,7
<i>Biržų r. sav.</i>	<i>10,9</i>	<i>11,3</i>	<i>12,3</i>	<i>14,2</i>	<i>14,8</i>	<i>14,8</i>	<i>15,4</i>
<i>Kupiškio r. sav.</i>	<i>10,4</i>	<i>11,2</i>	<i>11,7</i>	<i>13,6</i>	<i>13,7</i>	<i>13,9</i>	<i>15,3</i>
<i>Panevėžio m. sav.</i>	<i>23,3</i>	<i>25,7</i>	<i>26,7</i>	<i>28,9</i>	<i>29,1</i>	<i>29,3</i>	<i>29,7</i>
<i>Panevėžio r. sav.</i>	<i>15,7</i>	<i>17,6</i>	<i>18,6</i>	<i>19,5</i>	<i>20,7</i>	<i>22,0</i>	<i>23,0</i>
<i>Pasvalio r. sav.</i>	<i>10,4</i>	<i>10,9</i>	<i>11,4</i>	<i>12,9</i>	<i>13,4</i>	<i>13,9</i>	<i>14,9</i>
<i>Rokiškio r. sav.</i>	<i>11,7</i>	<i>12,6</i>	<i>13,2</i>	<i>14,5</i>	<i>15,2</i>	<i>16,4</i>	<i>17,3</i>
Šiaulių apskritis	16,4	18,0	18,8	20,3	20,7	21,3	21,6
Tauragės apskritis	14,1	15,6	16,7	17,7	18,7	19,2	19,9
Telšių apskritis	16,7	18,2	18,8	20,9	21,4	22,2	22,8
Utenos apskritis	12,5	13,5	14,3	15,5	16,0	16,5	17,0
Vilniaus apskritis	34,2	39,8	42,2	43,6	43,4	43,7	44,4

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

2 lentelė. Santykinis dirbančiųjų užimtumas: regioninio specializacijos koeficiento reikšmės Panevėžio apskrityje pagal ekonominės veiklos rūšis 2018 m.

Ekonominė veikla	Regioninis koeficientas
Miškininkystė ir žuvininkystė	1,5
Kasyba ir karjerų eksploatavimas; apdirbamoji gamyba	1,5
Elektros, dujų, vandens tiekimas ir atliekų tvarkymas	1,3
Statyba	1,1
Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	1,1
Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla, kompiuterių ir asmeninių bei namų ūkio reikmenų taisymas, kita aptarnavimo veikla	0,9
Švietimas, sveikatos priežiūra ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla	0,8
Nekilnojamojo turto operacijos	0,7
Transportas ir saugojimas	0,7
Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla	0,7
Administracinė ir aptarnavimo veikla	0,6
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	0,6
Informacija ir ryšiai	0,3

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Pastaba: Regioninis koeficientas parodo, ar santykinis vidutinis samdomų darbuotojų skaičius tam tikroje ekonominėje veikloje regione yra didesnis negu vidutiniškai šalyje. Jeigu koeficientas viršija 1 – didesnis, jeigu ne – mažesnis. Šis koeficientas yra specializacijos indikatorius. Regioninis koeficientas (LQ) apskaičiuojamas pagal formulę:

$$LQ = \frac{\frac{E_{ij}}{E_j}}{\frac{E_{in}}{E_n}}$$

čia: E_{ij} – užimtumas i veikloje j regione; E_j – bendras užimtumas j regione; E_{in} – nacionalinis užimtumas i veikloje; E_n – bendras nacionalinis užimtumas.²

3 lentelė. Panevėžio apskrityje sukurtos bendrosios pridėtinės vertės struktūra 2017 m.

Ekonominė veikla	Lietuva	Panevėžio apskritis
Pramonė (iš jos - apdirbamoji gamyba)	22,1% (18,9%)	28,6% (24,6%)
Didmeninė ir mažmeninė prekyba; transportas; apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla	31,6%	26,6%
Viešasis valdymas ir gynyba; švietimas, sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	14,1%	13,7%
Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	3,9%	9,4%
Statyba	6,7%	8,0%
Nekilnojamojo turto operacijos	6,7%	7,3%
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla; administracinė ir aptarnavimo veikla	7,0%	2,3%
Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla; namų ūkio reikmenų remontas ir kitos paslaugos	2,3%	1,9%
Informacija ir ryšiai	3,6%	1,6%
Finansinė ir draudimo veikla	2,0%	0,7%

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

² Šaltinis: Jucevičius, R. 2007. Lietuvos pramonės ir verslo klasterių žemėlapis, *Kauno technologijos universitetas*: https://ukmin.lrv.lt/uploads/ukmin/documents/files/Inovacijos/klasteriai/klasteriu_zemelapis.pdf.